

N3073-25040

Byfunn fra Kongens gate (mellom Vår Frue kirke og torvet), Felt KA (TA 1973/4), Gbnr. 400/11 Trondheim K., Trøndelag.

Sammendrag gjenstander:

Gjenstand	Antall
Beslag	1
Bøyle	1
Bånd	2
Flis	2
Fragment	6
Horn	1
Håndtak	34
Hår	1
Kar	1

Gjenstand	Antall
Kniv	1
Leirkar	3
Mynt	1
Nagle	2
Nål	3
Osteologisk materiale	127
Pipe	1
Plate	1
Produksjonsavfall	2

Gjenstand	Antall
Prøve	2
Spenne	1
Spiker	28
Stein	1
Tekstil	5
Tråd	1
Ukjent	4
Totalt	232

Sammendrag materiale:

Materiale	Antall
Bein	128
Bein/gevir	1
Bronse	3
Bronse/tekstil	1
Glass	0
Jern	63
Jern/tre	6
Keramikk	8
Kleber	2

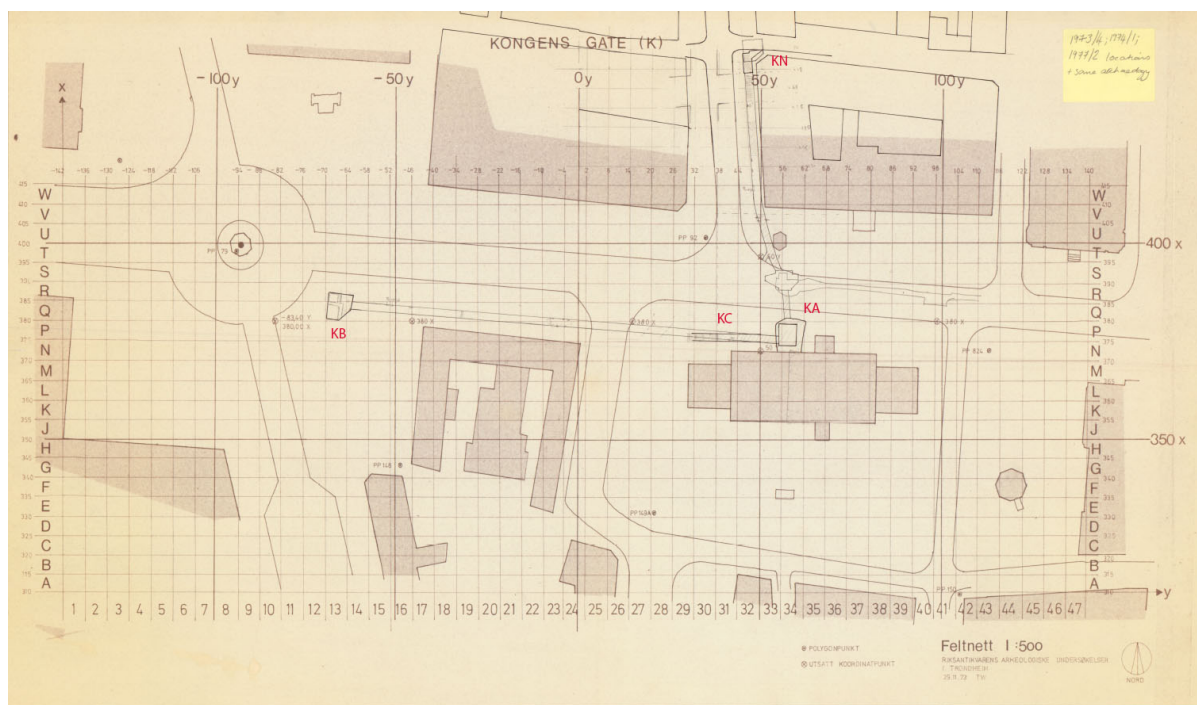
Materiale	Antall
Kobber	1
Messing	1
Organisk materiale	3
Pipeleire	1
Sølv	1
Sølv/ull	1
Tegl	1
Tekstil	3

Materiale	Antall
Tekstil/kobber	1
Tinn/kobber	1
Tre	0
Ukjent	4
Ull	2
Totalt	232

Funnomstendigheter:

F. ved arkeologisk undersøkelse i forbindelse med nedlegging av ny kabel i Kongens gate, høsten 1973. Felt KA utgjør ett av 3 delfelter som ble gravd i 1973 i forbindelse med graving av kabelgrøfter og to kabelbrønner. Feltleder på feltet var Ian Reed. På grunn av moderne forstyrrelser ble det fjernet omtrent 1m med masse før utgravningen startet, da dette ikke påvirket intakte kulturlag.

Felt KA skulle i utgangspunktet utgjøre en 4m x 4m stor flate foran Vår Frue Kirke i Kongens gate. På grunn av blant annet ras fra profilvegger målte sjakten etter hvert 5,5m x 5,3m, og kanten var da omtrent 1,5m fra kirkeveggen. I etterkant ble det gitt beskjed fra Televerket om at sjakten måtte bli dypere og større, og det ble avgjort at utvidelsen skulle skje maskinelt, og under overvåkning av arkeologer. Sjakten ble da utvidet nesten helt inn til kirkeveggen, og 6,5m av kirken grunnmur ble eksponert.

Resultater:

Utgravningen av felt KA resulterte blant annet i at man kunne påvise posisjonen til utvidelsen av kirken i 1685. I forbindelse med gravingen ble en eldre fase av kirken skadet i sammenføyningen mellom en middelaldersk fase og en denne utvidelsen. Den ene av de originale hjørnesteinene til det eldste skipet ble fjernet med et uhell, og under denne hjørnesteinen ble det funnet et dårlig bevart skjelett.

Utgravningen gav dermed mulighet til å studere kirkens fundament og faser. Long skriver at de eldste kirkefundamentene skal ha bestått av «...store rullestein og tynnere, flate blokker lagt skiftevis.....De nyere fundamentene var av tilhørende blokker bundet sammen med mørtel, og gikk en del dypere» (Long 1973).

Det ble også funnet flere begravelser som lå på en dybde mellom 80cm og 200cm under daværende gatedekke. Til sammen 54 skjeletter var representert, hvorav 5 var barn og 16 var begravd med kiste. Begravelsene i kister var godt bevart, mens de uten kiste var i dårlig forfatning. Funn tilknyttet begravelsene var f.eks. En mynt – ½ penning av sølv, Haakon V (1299-1319) (N3421), jernspenne (N3617), tekstil (N4367) og mange kistehåndtak.

Dateringer:

Grunnet mye forstyrrelse av blant annet graver var det svært lite uforstyrret grunn på feltet. Men i det sørøstlige hjørnet av feltet ble det dokumentert stratigrafi som var eldre enn kirken. Ett lag med produksjonsavfall av stein (KA 28) ble tolket til å være nivået hvor det middelalderske skipet av kirken ble etablert. Omtrent 50cm over dette nivået ble det også funnet avfall fra restaureringen som ble utført rundt 1880. 50cm i motsatt retning ble det funnet et brent gulv, tolket til å stamme fra 1200-1300-tallet. Skipet ble tolket til å være etablert etter dette brente gulvet, da enkelte av steinene kuttet gjennom lagene. Reed har foreslått to alternative tolkninger i sin rapport, hvorav den første omfatter at det middelalderske skipet kan være en del av en tidlig utvidelse av kirken. Alternativt kan kirken i sin helhet ble bygget rundt 1300 og har erstattet en tidligere trekirke.

I et brev skriver Clifford Long av 5-6 stk av begravelsene hadde store kister med metallhåndtak, og kunne dateres til etter 1681.

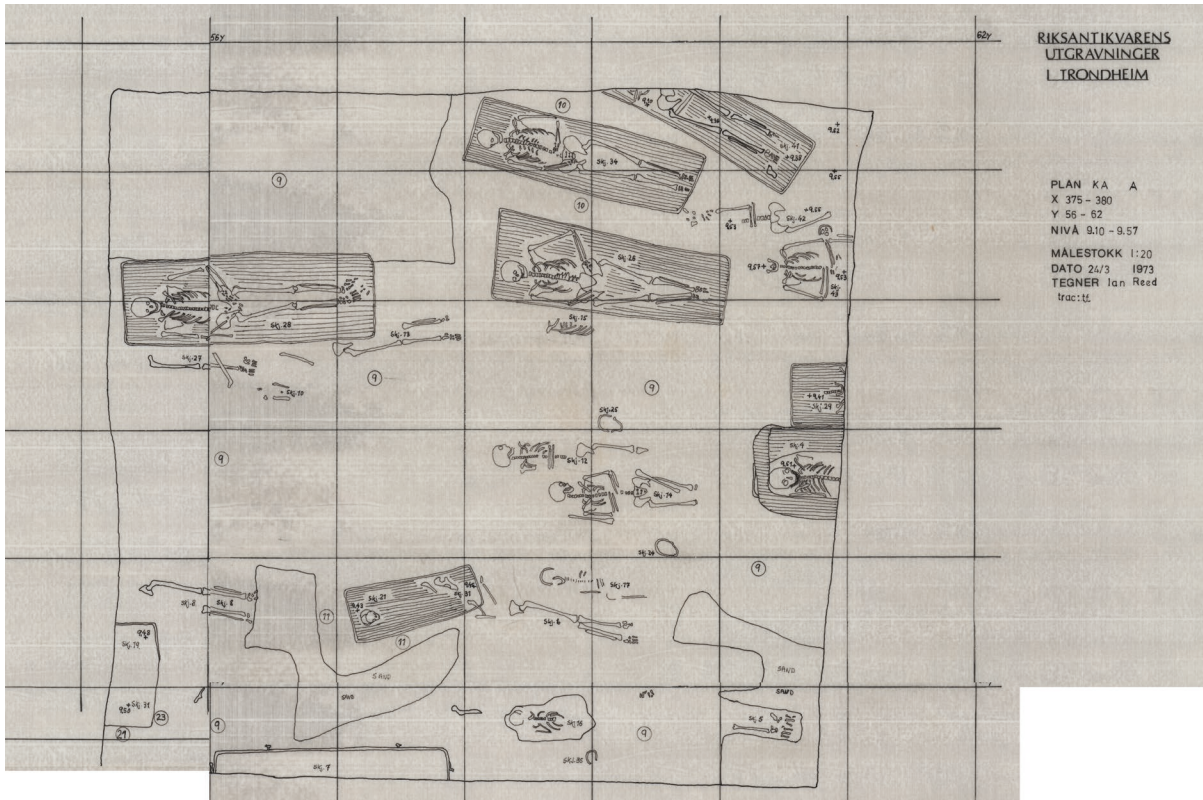
Koordinater:

EU89, UTM-sone 32: N. 7034292, Ø. 569770

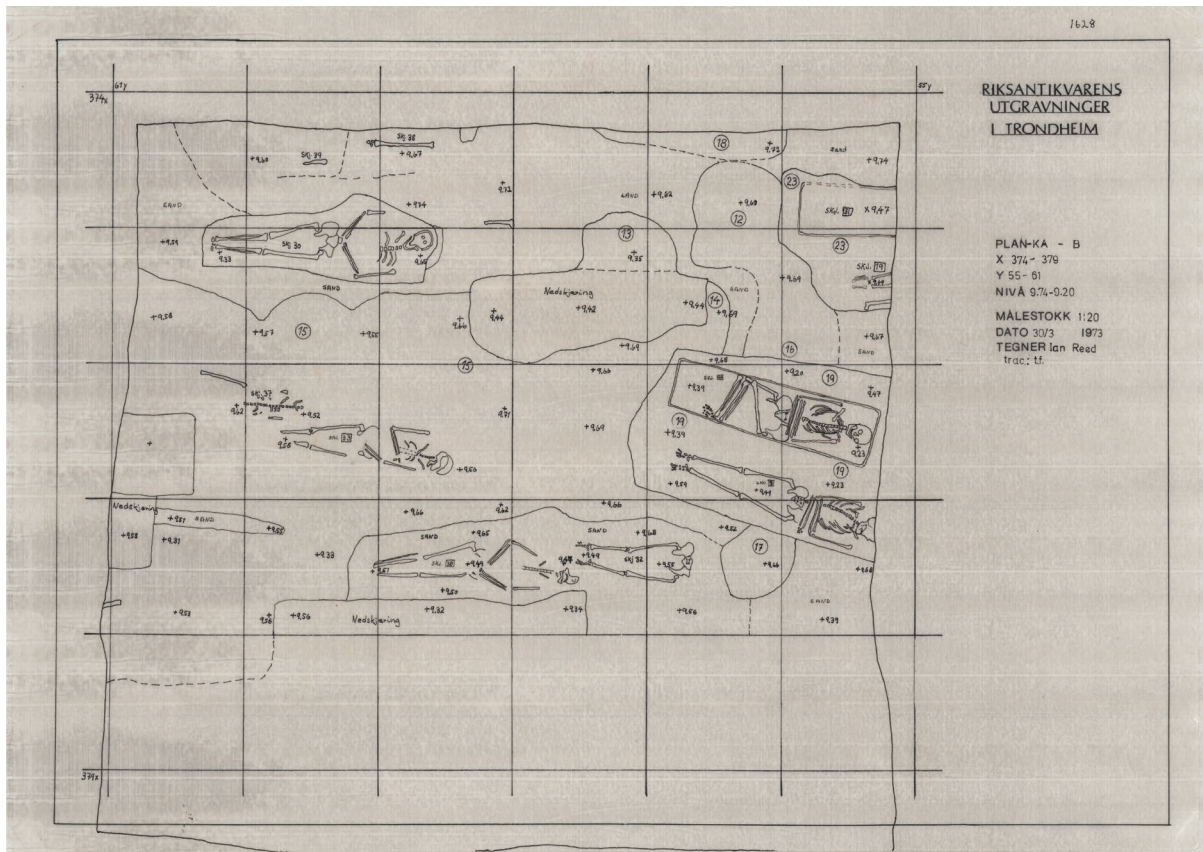
Litteratur:

Long, C.D. 1973. *Kabelgraving i Kongens gate, Trondheim*. Brev, 24.09.1973.

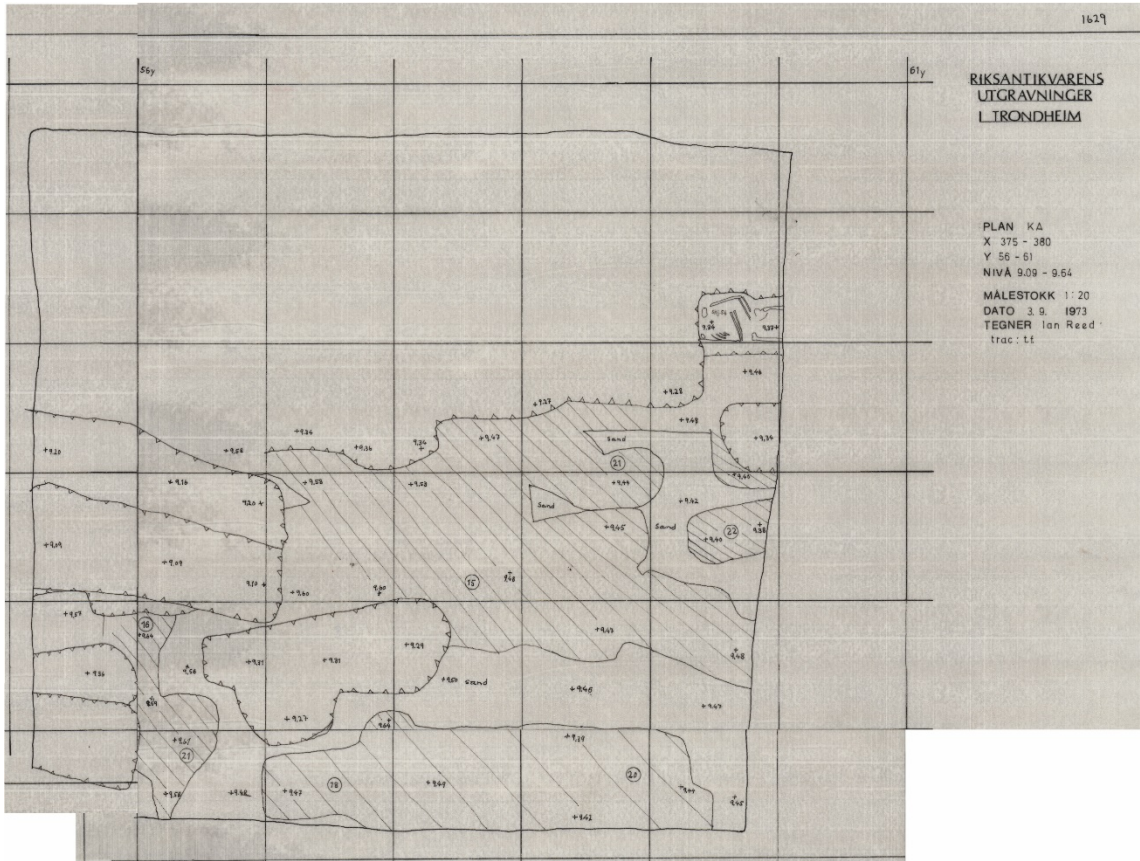
Reed, I. (1973). *Riksantikvarens undersøkelser i Trondheim 1973. Kongens gate. Felt KA*. Digitalisert feltdagbok. Arkivreferanse: ND. 1.82.

Figur 1: Planskisse av felt KA, satt sammen av 3 rentegnede plantegninger. Merket med "Nivå 9.10-9.57". (ND 14.35)

Figur 2: Planskisse av felt KA.. Merket med "Nivå 9.74-9.20". (ND 14.35)

Figur 3: Planskisse av felt KA, satt sammen av 3 rentegnede plantegninger. Merket med "Nivå 9.09-9.64". (ND 14.35)